

TOEKAN

Naam: Toekan

Latijnse naam: Ramphastidae

Woongebied: regenwoud

Land: Zuid-Amerika

Lengte: 30 tot 61 centimeter

Gewicht: 95 tot 800 gram

Deze mooie vogel met zijn grote snavel is te vinden in Zuid-Amerika. De bossen van het Amazonegebied behoren tot het leefgebied van de toekan. Ze leven hier in de buurt van oude rivierbedden en meren. De toekan zit het liefst op een tak in een boom. Zijn voeten zijn dan ook speciaal aangepast aan het vasthouden van takken. Hij heeft vier tenen. Twee van deze tenen staan naar voren en twee naar achteren. Zo kan de toekan de tak waarop hij zit stevig vastpakken.

Lichtgewicht

De kleurrijke snavel van de toekan is helemaal hol. Dit zorgt ervoor dat de snavel heel licht is. Met zijn enorm grote snavel kan hij makkelijk tussen alle takken en bladeren heen om zijn eten te pakken. Door zijn grote snavel heeft hij geen last van stekels en doornen op planten.

Toekans vinden het ontzettend leuk om te 'praten'. Ze kunnen met hun holle snavel zo'n hard geluid maken dat je het op bijna een kilometer afstand nog kan horen!

De tong van een toekan heeft de vorm van een veer. Hij heeft een smalle lange tong die uitloopt in een punt. Deze vorm maakt het voor de toekan makkelijker om zijn eten te pakken.

Hoppen

Het regenwoud van de amazone is dicht begroeid. Dit vindt de toekan prima, want dan hoeft hij niet veel te vliegen! Een toekan vindt het veel makkelijker om van tak naar tak te hoppen. Hij kan wel vliegen maar doet dit over kleinere afstanden. Tijdens het vliegen maakt de toekan eerst snelheid door met zijn vleugels te slaan en laat zich vervolgens op de wind glijden.

Toekan kuikens

Toekans zijn echte groepsdieren. Binnen een groep zijn er partners die elk jaar samen een nest bouwen. Deze nesten bouwen ze in holle bomen. De ingang van de boom moet precies groot genoeg zijn zodat alleen de toekan erin past. Zo passen er geen grotere vogels in het nest en beschermt de toekan zijn eieren.

Als toekans geboren worden zijn ze kaal, blind en hebben een kleine snavel. Ze lijken nog helemaal niet op hun ouders. Pas na 3 weken opent het kuiken zijn ogen en kan hij zien hoe de wereld om zich heen eruit ziet.

Na 6 weken gaat hij helemaal het nest uit om ook buiten te kijken.

De snavel van de vogel is dan nog klein en kleurloos. Pas na enkele maanden groeit de snavel van de toekan naar zijn extreme grootte en krijgt deze ook zijn mooie kleuren.

Badderen en poetsen

Toekans verzorgen zich, net als vele andere vogels, door regelmatig een bad te nemen (meestal gaan ze gewoon in de regen zitten) en hun veren te poetsen met hun snavel. Ook gebruiken ze hun pootjes om zichzelf te krabben en te ontdoen van parasieten. Daarnaast nemen ze regelmatig een zonnebad, wat er ook voor zorgt dat de parasieten uit de veren verdwijnen. Om hun snavel schoon te houden wrijven ze die langs takken.

Slapen

Toekans slapen met een groep bij elkaar in één boom. Als een toekan slaapt dan vouwt hij zijn hoofd tussen zijn vleugels en gooit zijn staart over zijn hoofd heen. Zo lijkt hij net op een verenbal. Een groep slapende toekans ziet er dus heel vreemd uit: allemaal verenballen in een holle boom! De reden dat ze zo slapen is dat ze dan minder ruimte innemen, dus kunnen er meer toekans in één boom slapen.

Spelen

Toekans zijn intelligente vogels die het ontzettend leuk vinden om te spelen. De grote snavel wordt hierbij gebruikt, ze doen bijvoorbeeld aan snavelworstelen en druiven gooien. Als een mannetje een vrouwtje wil versieren doet hij dit ook door te spelen. Hij gooit fruit naar haar toe en speelt tikkertje.

Soorten

Er leven 34 verschillende soorten toekans in Zuid-Amerika. De bekendste en de grootste is de Toko toekan. De Toko toekan is onder andere bekend van het van der Valk logo. Hij is 60 centimeter en weegt 700 gram.

Bedreigingen

De grootste vijand van de toekan is toch nog altijd de mens. De lokale bevolking jaagt nog steeds op de toekan voor voedsel en daarnaast worden ze nog steeds gevangen en gehouden als huisdier. Volwassen toekans worden niet vaak door andere dieren gegeten maar je kunt je waarschijnlijk wel voorstellen dat ze soms ten prooi vallen aan katachtige (zoals de jaguar) en grote roofvogels (zoals de harpij). Toekan eieren en toekan jongen worden echter wel door veel dieren gegeten. Slangen, hagedissen etc. houden wel van een eitje of een jonge vogel en proberen dus wel eens een toekan nest binnen te dringen.

Verdediging

De toekan verdedigt zich door dreigend met z'n snavel richting het gevaar te pikken. Toch zal hij er meestal voor kiezen weg te vliegen want dat is veiliger en kost minder energie.

Symbolisch

De indianen in Zuid-Amerika denken dat de toekan een indiaan na zijn dood helpt naar de geestenwereld te vliegen. Als een indiaan dood gaat zorgt de toekan ervoor dat de geest van deze indiaan door vliegt naar de geesten wereld.

